

Z OBSAHU **Nepřejít na druhý chodník**
Je čas znovu objevit pravou lásku
Zablokované shromáždění

05

10

14

Foto: Klecka Michal / Člověk a Vira

Svatý Jan Nepomucký a úloha církve ve společnosti

Demokracie a svoboda, to jsou dnes často diskutované pojmy. Někde v hloubi lidského srdce toužíme po svobodě a chceme s druhými vytvořit takovou společnost, ve které bychom se cítili svobodni. Společnost, jež by byla postavena na spravedlivých zákonech, které budou dodržovány nebo aspoň respektovány.

Zde ovšem nastávají potíže. Každý člověk je jiný a ve svém svědomí se dívá na tyto záležitosti rozdílně. Stát jako autorita organizuje společné záležitosti, vytváří zákony, ochraňuje osobní práva a také v případě jejich přestoupení se snaží o nápravu a postihuje viníka. Co je však stát? Má k tomu autoritu? A kým mu je dána? Je to více či méně organizované společenství lidí. Je to však i takový pytel blech, který je vláčen tu na jednu,

tu na druhou stranu, podle toho, která skupina je zrovna u moci.

Prožíváme období po Vzkříšení, Kristus při svém zjevení se apoštolům říká: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získavejte mi učedníky...“ (Mt, 28,18–19). A v jiném evangeliu se píše: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ (Jan 20, 21–23) Je to církev, které Ježíš svěřuje pravomoc interpretovat morální zákony vepsané do srdce člověka. Stát, jeho zákony a instituce nemohou uplatňovat svoji moc bez ohledu na tento morální imperativ.

Jan Nepomucký je někdy nazýván Janem Křtitelem Nového zákona (srv. Pre-

face na svátek sv. Jana Nep.). On totiž podobně jako Jan Křtitel řekl králi: „Není ti dovoleno...“ Bez morálního základu nelze vybudovat spravedlivou a svobodnou společnost. Mnozí připomínají, že krize (demokratické, ekonomické, vojenské atd.) ve společnosti mají svůj kořen v krizi duchovní. Společnost se bez propojení s církví neobejde. To je smyslem vstupní modlitby ke svátku sv. Jana Nepomuckého: „Bože, tys vyvolil kněze a mučedníka Jana za obhájce práv církve a strážce zpovědního tajemství; dej, ať následujeme příkladu jeho statečnosti a věrně plníme službu, ke které jsi nás povolal.“

*P. Ing. Jiří Špiřík Th.D.
farář v Nepomuku*

Biskupové Čech, Moravy a Slezska jednali v Hejnicích na 143. plenárním zasedání

V Hejnicích zasedali od 29.–30. dubna 2025 biskupové Čech, Moravy a Slezska. Jednalo se o první plenární zasedání pod vedením nového předsedy České biskupské konference olomouckého arcibiskupa Mons. Josefa Nuzíka. 143. zasedání ČBK se účastnil i apoštolský nuncius v ČR, arcibiskup Jude Thaddeus Okolo a zástupci mužských a ženských řeholí.

Foto: Anicka Guthrie / Člověk a Vira

Biskupové rozhodli transformovat Radu pro prevenci a ochranu před zneužíváním, schválenou na 141. plenárním zasedání ČBK v lednu 2025 na Komisi pro prevenci a ochranu před zneužíváním. Smyslem je zapojení více biskupů do této důležité agendy, kterou je ochrana nezletilých a zranitelných v církvi a postupně získat zpět důvěru obětí zneužívání. Cílem je také stát se důvěryhodným partnerem při řešení této problematiky ve společnosti a spoluvytvářet bezpečné klima v oblasti ochrany a prevence. Předsedou této komise byl zvolen litoměřický biskup Stanislav Příbyl, dalšími členy komise jsou pomocný biskup pražský Zdeněk Wasserbauer, ostravsko-opavský biskup Martin David a brněnský biskup Pavel Konzbul.

Biskupové dále diskutovali o činnosti České katolické charity, která spravuje domy duchovních a řeholnic, a schválili její hospodaření za rok 2024. Delegát pro synodalitu, biskup Prokop Brož, nastínil doprovodný proces realizační fáze synodálního procesu tak, jak ho navrhl generální sekretariát biskupské synody i další možnou činnost Národního synodálního týmu.

Věnovali se také podnětům vzešlých s komisí a rad. Plenární zasedání jmenovalo s účinností od 1. září 2025 vicerektorem Papežské koleje Nepomucenum v Římě P. Václava Šustra. Ten nahradí P. Vojtěcha Novotného, který se vrátí zpět do královéhradecké diecéze. Schválili také český překlad liturgických textů k nezávazné památce sv. Terezy z Kalka-

ty, která připadá na 5. září a vzali na vědomí projekt Katecheze Dobrého pastýře a možnost šíření tohoto katechetického programu v diecézích. Zabývali se rovněž podněty Rady pro rodinu, konkrétně slavením Dne seniorů a příručkou *Život je vždy dobrý*, kterou vydalo Dikasterium pro laiky, rodinu a život.

Biskupové sloužili v úterý 29. dubna společnou mši svatou pro veřejnost v kostele Navštívení Panny Marie v Hejnicích. Hlavním celebrantem byl předseda ČBK, arcibiskup olomoucký Josef Nuzík, kázal litoměřický biskup Stanislav Příbyl, místopředseda ČBK.

církev.cz

Poděkování účastníkům a organizátorům Pochodu pro život

Česká biskupská konference prostřednictvím svého předsedy, arcibiskupa Josefa Nuzíka, děkuje všem, kdo se v sobotu 26. dubna zúčastnili Pochodu pro život v Praze.

Foto: Hnutí pro život

Přestože toto zákonně svolané shromáždění bylo násilně zablokováno a policie nebyla schopna zajistit, aby pochod mohl dojít ke stanovenému cíli, účastníci dali jasně najevo, že jim na ochraně lidského života záleží.

Jménem České biskupské konference chci ze srdce poděkovat všem, kdo se v sobotu 26. dubna zúčastnili Pochodu pro život v Praze, i těm, kteří jej pomáhali připravit a organizačně zajistit. Vaší účastí jste veřejně vyjádřili úctu k lidskému životu od početí a dali hlas těm, kdo sami promluvit nemohou. V dnešní době to není samozřejmé — vyžaduje to velkou dávku odvahy. O to více si vážím každého, zvláště pak rodin s dětmi, které se nebály přijít a vyjádřit tento svůj postoj.

Mrzí mě, že toto zákonně svolané shromáždění bylo násilně zablokováno a policie nebyla schopna zajistit, aby pochod mohl dojít ke stanovenému cíli. Vážím si toho, že jste i tváří v tvář odpo-

ru zůstali klidní a pokojní. Vaše jednání bylo svědectvím křesťanské lásky a odvahy. Naplnili jste slova Písma: „Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími“ (Matouš 5,9).

Prosím vás, abyste v modlitbě pamatovali i na ty, kdo s vámi nesouhlasí. Modleme se, aby se jejich srdce otevřela Pravdě, kterou je Kristus.

V modlitbě,

*Mons. Josef Nuzík, arcibiskup olomoucký
předseda České biskupské konference*

cirkev.cz

SLOVO KNĚZE

Dnes bylo oznámeno, že konkláve začíná 7. května. Takže až budete číst tyto řádky, budeme možná již znát jméno nového papeže. Zatím však je jeho jméno neznámé, a tak se naše milá „sedmá velmoc“ ponořila do svých konspirací, které mě vždy rozveselí. Jako ostatně každý komentář o církvi z pera nevěřících (a někdy i přímo proticírkevně nahládnutých) journalistů. Zvláště těch, kteří se snaží čtenářstvu vnutit představu, jak se kardinálové za šera plíží ztemněnými ulicemi Říma, aby se sešli na tajné schůzce v jakési zapadlé tratorii pochybné pověsti, aby zde, skryti před zraky bdělých hlídačů demokracie, kuli své pikle, jejichž cílem je oblbnutí veřejnosti a uchopení moci nad katolíky celého světa.

Viz J. Zadražilová z *Novinek*: „Ve Vatikánu zuří tvrdý boj o moc. Konkláve, které bude volit nového zástupce Krista na zemi, se sejde až na začátku května, ale bitva o nástupce zesnulého papeže Františka je v plném proudu. Tajné schůzky, rozhovory mezi čtyřma očima v zapadlých restauracích, vydírání, uplácení. Čtyři nesmiřitelné tábory: reformátoři, vatikánští úředníci, neokonzervativci a tradicionalisté využívají všech prostředků, jak posílit a získat moc pro svého favorita, píše list *Le Parisien*.“

Mno, jak vidno, všichni tito skvělí investigativci stejně opisují jeden od druhého. Tolik asi k hodnotě jejich informací.

Možná jsem snílek, ale já bych spíše sázel na to, že již nyní se páni kardinálové plíží ztemněnými chodbami svých rezidencí do kaplí, kde tráví hodiny v tichu před svatostánky a tam prosí o pomoc Ducha svatého, aby volili tak, jak je to pro církev nejlepší.

Kterou z těchto dvou představ kardinálové nakonec naplní, asi neovlivníme. Jediné, co můžeme dělat, je se modlit, aby zvolili dobře a my tuto volbu přijali jako Boží vůli.

Evermod Jan Sládek

*P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem.
farář farností Lomnice nad Popelkou,
Libštát a Nová Ves nad Popelkou*

NOVÉ PŘIKÁZÁNÍ VÁM DÁVÁM: MILUJTE SE NAVZÁJEM

18. května 2025 – 5. neděle velikonoční – Jan 13,31–33a.34–35

Jan Zlatoústý

Oslaví se sám, neoslaví ho někdo jiný. Následuje: a hned ho oslaví. Jako by říkal: sláva se projeví nikoli až po dlouhé době, ale hned – na kříži. Slunce se zatmělo, skály se roztrhly, mnohá těla zesnulých vstala. Tímto způsobem povzbudil sklíčené učedníky a přesvědčuje je, aby se nejen netrápili, ale aby se radovali.

Anebo říká „jako jsem já miloval vás“, protože jsem vám neodplatil vaši předchozí spravedlnost, ale začal jsem já. Tak i vy máte činit dobro, i když nikomu nic nedlužíte.

Augustin

Anebo jinak. Když nečistý odešel, zůstali všichni čistí spolu s tím, kdo je očistil. Tak nějak to bude, až bude plevl oddělen od pšenice a spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce (Mt 13,43). Pán předvídal tuto budoucnost, když Jidáš odešel – jako by byl oddělen plevl – a jako pšenice zůstali svatí apoštolové. Tehdy řekl: „Nyní je Syn člověka oslaven,“ jako by říkal: podívejte se, jak to bude při mém oslavení. Nebude tam žádný ze zlých a žádný z dobrých nezahyne. Neřekl však: „nyní je naznačeno oslavení Syna člověka“, ale: „nyní je Syn člověka oslaven“, stejně jako nebylo řečeno: „skála značí Krista“, ale „skála je Kristus“ (srov. 1Kor 10,4). Písmo má totiž ve zvyku mluvit o znameních tak, jako by šlo o skutečnost, kterou znamenají. A Syn člověka je oslaven, aby byl v něm oslaven Bůh; proto dodává: „a Bůh je oslaven v něm“. Nakonec – jakoby na vysvětlení – připojuje: „a když je Syn oslaven v něm“ (neboť nepřišel konat svou vůli, ale vůli toho, který ho poslal; srov. Jan 6,38), „i Bůh ho oslaví v sobě“, takže lidská přirozenost, kterou přijalo věčné Slovo, obdrží také věčnou nesmrtelnost. Následuje: „hned ho oslaví“, čímž Pán předpovídá, že jeho vzkříšení nebude jako naše – na konci světa – ale brzy.

Dieric Bouts: Kristus v domě farizeje Šimona (1460)

Takto lze chápat i výrok „nyní je Syn člověka oslaven“, pokud slovu „nyní“ rozumíme tak, že se nevztahuje na blížící se utrpení, ale na blízké vzkříšení – jako by to, co je už velmi blízko, se již stalo.

Dá se tomu rozumět i takto: i já jsem dosud v této slabosti těla, podobně jako vy – dokud nezemřu a nevstanu. Po mém vzkříšení byl sice s nimi, když jim ukázal své tělo, ale už s nimi nebyl spojen lidskou slabostí. U jiného evangelisty totiž po vzkříšení říká: „To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi“ (Lk 24,44) – tedy když jsem byl v těle smrtelném, jako vy. Vždyť byl s nimi ve stejném těle, ale už ne ve stejné smrtelnosti. Existuje však i jiné, božské přebývání, nepostřehnutelné lidskými smysly, o kterém Ježíš říká: „Hle, já jsem s vámi... až do skonání světa“ (Mt 28,20). To není „ještě chvilku jsem s vámi“, neboť „až do skonání světa“ není chvilka. A i kdyby to byla chvilka – protože pro Boha je tisíc let jako jeden den – přesto nemáme myslet, že právě na to Pán nyní narážel, protože hned dodává: „Kam já jdu, tam vy přijít nemůžete.“ Copak po skonání světa nemohou jít tam, kam on? Později o nich říká: „Otče, chci, aby... byli se mnou tam, kde jsem já“ (Jan 17,24).

Órigenés

Možná se ale ptáš, zda s nimi nebyl až po dlouhé době. Ne že by s nimi nebyl tělesně, ale když tato chvíle pomine, „vy všichni se dnes v noci nade mnou pohoršíte, neboť je psáno: „Budu bít pastýře a ovce ze stáda se rozprchnou.““ (Mt 26,31) – a proto s nimi nebude, neboť je jen s těmi, kdo jsou toho hodni. Pokud však s nimi nebyl, oni přesto měli hledat Ježíše – tak jako Petr po zapření hořce plakal. Proto následuje: „Budete mě hledat, ale jak jsem řekl Židům, i vám nyní říkám: Kam já jdu, tam vy přijít nemůžete.“ Hledat Ježíše znamená hledat Slovo, moudrost, spravedlnost, pravdu a Boží moc – to vše je Kristus. Učedníci chtěli následovat Ježíše, ne tělesně, jak se domnívali ti prostší, ale tak, jak to naznačuje výrok: „Kdo jde za mnou a nenese svůj kříž, nemůže být mým učedníkem“ (Lk 14,27). Proto Pán nyní říká: „Kam já jdu, tam vy přijít nemůžete.“ I kdyby chtěli jít za Slovem a vyznat ho, ještě na to nebyli dost silní, neboť Duch ještě nebyl dán, protože Ježíš ještě nebyl oslaven (srov. Jan 7,39).

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk

NEPŘEJÍT NA DRUHÝ CHODNÍK

Kázání v rámci Pochodu pro život, katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha, Praha, sobota 26. dubna 2025

Milí přátelé, je krásné, že se můžeme sejít na mši svatou v tento den, kdy se koná Pochod pro život. Současně prožíváme velikonoční oktáv, tedy vlastně takové prodloužené intenzivní slavení Velikonoce a ještě je dnes den, kdy se svět loučí s papežem Františkem.

Pochod pro život je podporou tehotným ženám a jejich rodinám, protože přivést na svět nový život dnes není vůbec samozřejmé a někdy to chce dost odvahy. Ale rád bych využil i těch zbývajících dvou okolností, které jsem před chvílí naznačil a zamyslel se nad životem jako takovým.

Katolická víra říká, že lidský život na zemi je obdobím mezi početím člověka a jeho přirozenou smrtí. Není to nějaká nauka víry, která by byla odtržena od života. Je to prostě tak. Člověk je člověkem od okamžiku početí. A život člověka je posvátným. Papež František řekl ve svém životopisu, který nedávno vyšel i v češtině tato slova: „Musíme vždy bránit lidský život, od početí až po smrt. Nikdy nepřestanu říkat, že potrat je vražda, trestný čin, jinými slovy to nelze vyjádřit. Znamená to odhodit, odstranit lidský život, který na tom nenes žádnou vinu. Je to porážka pro ty, kteří to praktikují, i pro ty, kdo se za ně postaví a stávají se jejich spolupachatelé jako nájemní zabijáci, nájemní vrazi! Už nikdy potraty, prosím. Jejich odmítnutí je vždy nutné hájit a prosazovat jako otázku svědomí. Jak pomoci těmto ženám? Tím, že jim budeme nablížku a budeme k nim vstřícní, aby neskončily u drastické volby potratu, což rozhodně není řešení jejich problémů. Je třeba, aby lidé pochopili, že život je posvátný dar, který jsme dostali od Boha, a není možné jej zahodit. Dokud mohu mluvit, budu to stále hlásat.“¹

Jsou to jasná a možná i trochu tvrdá slova. Modleme se nejen za matky, které stojí před rozhodováním o zachování po-

Foto: ©Petra Cermakova / Člověk a Víra

čatého života, a jsou pod tlakem z mnoha stran, ale modleme se také za lékaře, kteří se mnohdy v těchto situacích ocitají rovněž bez vlastního rozhodnutí a mohou se oprávněně i oni cítit jako oběti. Jsem rád, že Hnutí pro život nabízí pomoc i jim.

O Velikonocích jsme svědky nového života. Ježíš vstal z mrtvých. Nevstal ale z mrtvých tak, že se mu jen prodloužil život, vstal jednou provždy. Jak říká východní liturgie: *smrtí přemohl smrt a nám tak daroval nový život*. Ta novost života je v jeho nezníitelnosti, ale také v jeho posvátnosti.

Život člověka byl posvátný od počátku světa. Je tomu tak, protože Bůh stvořil člověka k svému obrazu. Protože jsme Božím obrazem, požíváme také důstojnosti Božího obrazu. Kristus vykoupil svět, ale vykoupil ho kvůli člověku. „Já jsem přišel, aby měli život, a měli ho v hojnosti“ (Jan 10,10), říká. Ježíš zde mluví o životu člověka. Pokud opět vzpomeneme papeže Františka, je zde potřeba zmínit jeho encykliku *Laudato Si'*. Zde papež mluví o integrální ekologii. Není to ekologie jako nové náboženství, které se staví proti člověku, protože by „matka příroda“ měla znamenat více než lidské životy. Příroda je ovšem naše „sestra“ a být v duchu papežově ekologičtí znamená, že se vrátíme společně k původnímu smyslu toho slova, tedy myšlence země jako společného domu, domu života pro životy lidí. To je teologická myšlenka stvoření, tak jak

o něm čteme například v noci o Velikonoční vigílii. Bůh stvořil všechno, a bylo to dobré. Nakonec stvořil člověka k svému obrazu, a bylo to velmi dobré. Člověku dal svět do správy jako zahradu, ale také mu určil pořadí pozornosti: na prvním místě Bůh, pak člověk, stejně já jako ten druhý, a pak úcta ke všemu živému, protože v celé přírodě se projevuje Boží Duch, který se na počátku vznášel nad vodami. Ekologie je tedy služba životu v jeho diferencovanosti, což je jádro papežova učení ve zmiňované encyklice. Chovat se ekologicky vlastně znamená, abychom měli v úctě život a chránili ho. A právě to je důvod, proč jsme se zde dnes sešli.

Životem se zabývá i druhá papežova encyklika *Fratelli tutti*. Je to život chápáný jako spolunažívání v lidském bratrství. Svět je plný nenávisti, protože jsme sobečtí lidé. Jde nám často jen o naše takzvané vlastní dobro, které vlastně mnohokrát ani dobrem není. Žijeme velmi často v prostředí, kde platí starověké přísloví, které říká, že člověk je člověku vlkem. Papež uvádí druhou kapitolu encykliky podobnostním o milosrdném samaritánovi.² Mluví pak o přijímání cizinců a druhého člověka s tím, že bližní je každý člověk. Máme-li přijímat cizince, o č více bychom měli přijímat ty, kteří se mají stát členy našich rodin, pokud jim dáme šanci, aby se narodili. Často máme starost o mnoho

¹ Papež František, Fabio Marchese Radona (ed.): *Život. Moje cesta dějinami*. Praha, Praha 2025 s. 86–87.

² Encyklika *Fratelli tutti*, 56

Foto: Petr Synek / Člověk a Víra

dobrých věcí okolo nás, ale o to, kde bychom měli mít starost největší, totiž, abychom nenechali těhotnou ženu v úzkých a abychom přijali lidský život jako největší dobro, se staráme jen velmi málo. V podobnosti o milosrdném samaritanu Ježíš ukazuje v její ošklivé nahotě především lhostejnost. Možná někde okolo nás některá žena řeší, jak dál, když se najednou ocitla v jiném stavu. Kéž by se setkala vždy s někým, kdo neodvrátí hlavu a nepospíchá dál. Je to zpytování svědomí i pro nás. Jsme ochotni opravdu vždy pomoci, nebo raději mentálně přejdeme na druhý chodník a děláme, že se nás to netýká? Pak by se mohlo stát, že přijde někdo, od koho bychom to nečekali, a pomůže. Bohu díky za to, ale pro nás křesťany by to bylo selhání.

Poslední encyklika papeže Františka *Dilexit nos*, která vyšla před několika měsíci, se zdá být otažítá od existenciálních témat, jako je to naše, protože se zabývá Ježíšovým srdcem. Já se však domnívám, že nás opět vede ke zdroji života a k účtě k životu. Vždyť srdce je odjakživa chápáno jako zdroj života a lásky. Papež říká, že bychom měli zpytovat každý sám sebe a ptát se: „Mám srdce?“³ Na jiném místě říká, že Bůh projevuje svou lásku gesty. Prvním gestem je Vtělení. Jeho jméno je Emmanuel, tedy Bůh s námi.⁴ Žije s námi a projevuje nám milosrdenství: „Nikdo tě neodsoudil? Ani já tě neodsuzuji“ (Jan 8,11).⁵ Vždy si najde způsob, aby se mohl

projevit v našem životě, a abychom se s ním mohli setkat.⁶

Žít podle Božích pravidel je náročné. Někdy je to přímo hrdinské, protože to znamená postavit se proti obecnému mínění, které je v případě ochrany nenarozeného života často velmi kruté: schovává se za takzvané dobro matky, které je někdy spíš sobectvím a neochotou přijmout nový život, a velmi často nikoli ze strany matky, která se tak stává obětí, ale ze strany okolí, které vytváří na ženu čekající dítě nesnesitelný tlak. Je tu tlak na nehumánní výběr, který se zaštiťuje zdravotním stavem nenarozeného dítěte. Medicína namísto co by pomáhala, tak na základě poměrně sofistikovaných a vědeckých metod nemilosrdně selektuje a přisuzuje budoucnost jen takovému nenarozenému životu, který má podle míry lidského poznání šanci vyrůst ve fyzicky zdravého jedince. Kdo se této mašinérii dokáže vzepřít a přijímá život bezvýhradně, je hrdinou. Princip života daný nám Bohem totiž nepřipouští žádné ale. Lidský život je posvátný bez výjimky. Odvaha přivést na svět nového člověka se tak často podobá plavbě proti silnému proudu nebo odvážnému vyznání víry, tak jak jsme to dnes slyšeli z úst apoštola Petra: „Sudte sami, zda je to před Bohem správné, abychom poslouchali víc vás než Boha“ (Sk 4,19).

Líbilo se mi vaše heslo, které jsem jednu dobu viděl často v metru a na ulicích: Nesoudíme, pomáháme. Ano, naším úkolem není soudit. Máme znát

a být schopni vysvětlit, jak se věci mají, a být připraveni podat pomocnou ruku. Na místě není odsudek, ale milosrdenství a pomoc. Papež František vyhlásil za svůj pontifikát dva svaté roky. Jeden zasvětil milosrdenství a druhý naději. Ve svém apoštolském listě *Misericordia et misera* píše, že „milosrdenství má rovněž tvář útěchy“ a „Jsme často podrobeni tvrdé zkoušce, ale nesmí chybět jistota, že nás Pán miluje.“⁷ Touto tváří útěchy a bezvýhradné lásky máme být právě my.

Milí přátelé, budme nejen zvěstovateli pravdy o člověku a o posvátnosti života, ale také svědky milosrdenství a naděje a především oněmi milosrdnými Samaritány, kteří nebudou lhostejně odvracet hlavu, ale budou vždy ochotni podat pomocnou ruku. Děkuji Vám za Vaši službu a prosím Vás, abyste ji ženám, které jsou v úzkých, nepřestávali poskytovat s jemností a delikátností, která má v takto intimních a současně důležitých otázkách života své místo. Vám všem, kteří jste přišli vyjádřit při Pochodu pro život svou podporu nenarozeným dětem, ale také matkám, jejich okolí, stejně jako svědomitým lékařům, zdravotnickému personálu a mnoha jiným, vyjadřuji svou upřímnou vděčnost.

Modleme se za to, aby každému z nás v klíčových okamžicích našeho života Bůh poslal svého anděla. Anděla strážného máme, někdy ale potřebujeme i anděly v lidské podobě, kteří se k nám přidají a kus cesty s námi ujdou, abychom nebyli osamoceni. A my všichni budme připraveni stát se kdykoli a komukoli takovým andělem, tedy poslem naděje, který nese zprávu, že na nic nejsme sami. Bůh nám zehnej!

† Stanislav Příbyl
biskup litoměřický

Mons. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl Th.D. CSsR
biskup litoměřický

3 Encyklika *Dilexit nos*, 23

4 Encyklika *Dilexit nos*, 34

5 Encyklika *Dilexit nos*, 35

6 Encyklika *Dilexit nos*, 37

7 Apoštolský list *Misericordia et misera*, čl. 13.

PŘED TÉMĚŘ TISÍCI LETY ZTRATILI KŘESŤANÉ VLIV NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ

Sunnitští povstalci svrhli šíitskou vládu Bašára Asada, která byla u moci 24 let. Zemi čeká s velkou pravděpodobností období sektářského násilí a nestability. Osud Blízkého východu ovlivnily v dávné minulosti dvě velké bitvy mezi křesťanskou byzantskou říší a islámským chalífátem.

Území dnešní Sýrie bylo od dob Alexandra Velikého pod řeckým, římským a křesťanským vlivem. Po zhruba tisíci letech se situace změnila.

Zlom u řeky Jarmúk

V 7. století našeho letopočtu, velice krátce po vzniku islámu¹, se proti sobě postavila vojska rašidského chalífátu a byzantské říše. Muslimská vojska vedl dodnes uctíváný vojevůdce, jenž si vydobyl přezdívku Alláhův meč. U řeky Jarmúk na území dnešní Sýrie nedaleko od Golanských výšin utrpěla vojska byzantské říše těžkou porážku² a Blízký východ se dostal pod vliv islámu. Jeden historik napsal, že kdyby bitva u řeky Jarmúk dopadla obráceně, vypadal by moderní svět jinak.

Druhou bitvou, která poznamenala osud Blízkého východu a přinesla vládu islámu, jež trvá dodnes, byla bitva³ u Mantzikertu na území dnešního Turecka. Odehrála se v roce 1071 po Kr.

Definitivní obrat

Vítězství u Mantzikertu bylo pro islámský svět ještě významnější. Znamenalo definitivní bod obratu ve staletí trvajícím soupeření mezi islámským světem a byzantskou říší, která ovládala území dnešního Turecka a části Sýrie od rozdělení říše římské na západní a východní část ve 4. století po Kr. Vítězství islámské armády znamenalo konec vlivu původní řecké a římské kultury.

Jean Colombe: Křižáci obléhají syrskou Antiochii (cca 1474)

Bitva u Mantzikertu byla také první bitvou, ve které byl zajat byzantský císař a předveden v poutech před vítěze. Vítězný sultán Alp-Arslan vyslal po bitvě okamžitě posly do Bagdádu s jedním z křížů, který ukořistil v boji. Bagdád byl slavnostně vyzdoben a muslimové zahájili velké oslavy. Jeden z tehdejších historiků napsal, že „se jednalo o velké vítězství, které islám dosud nezažil“.

Strážce zákona šaría

Sultán Alp-Arslan vstoupil do historie.

Kromě své nejznámější přezdívky *Hrdiný lev* je také nazýván *Otcem osvobození* nebo *Strážcem zákona šaría*. Na místě bitvy stojí jeho socha a jednotka turecké armády nese jeho jméno.

Nicméně oba vojevůdce, kteří se zúčastnili bitvy u Mantzikertu, čekal v krátké době neblahý osud.

Vítězný sultán Alp-Arslan se rozhodl ušetřit život poraženého byzantského císaře Romanose, který musel výměnou souhlasit s vysokými reparacemi. Podle jednoho historického tábora se jednalo

1 <https://www.syrzdarma.cz/clanek/dve-tvare-proroka-mohameda>

2 <https://www.syrzdarma.cz/clanek/neznama-bitva-ktera-zmenila-chod-dejin>

3 <https://www.syrzdarma.cz/clanek/bitva-ktera-otevrela-islamu-cestu-do-turecka>

o důkaz velkorysosti muslimského vojévůdce, podle jiných historiků to byl pragmatický krok, neboť sultán Alp-Arslan současně čelil šíitskému⁴ povstání ve své zemi a nechtěl vyvolat popravou císaře okamžité snahy o odvetu.

Neblahý osud

Byzantský císař Romanos se s ostudou vrátil do Konstantinopole a uchýlil se do ústraní kláštera. Protože se jeho političtí odpůrci obávali jeho návratu, nechali mu vyříznout oči a Romanos na následky zranění krátce nato zemřel.

Když se sultán Alp-Arslan dozvěděl o jeho smrti, která znamenala, že ze slíbených reparací nebude nic, měl podle historiků prohlásit: „Mečem zničím všechny lidi, kteří uctívají kříž a všechna křesťanská území budou zotročena.“

Osud sultána Alp-Arslana byl podobný. Nedlouho po vítězství u Mantzikertu vyrazil na východ říše do Turkmenistánu, aby se vypořádal s povstáním, které vedl jeden z odbojných sunnitských emírů.

Podle středověkého kronikáře Matouše z Edessy následoval příběh vzájemné zrahy. Alp-Arslan slíbil odbojnému emírovi Yusufovi zachování jeho postavení a majetků. Yusuf slibu nevěřil, a proto zabil večer svoji ženu a tři děti, aby se nestaly sultánovými otroky. Druhý den přišel Yusuf na audienci k sultánovi s ukrytým nožem. Sultán plánoval, že nechá Yusufu během audience popravit lučištníky, ale ještě předtím, než stihl vydat rozkaz, bodl ho Yusuf svým nožem.

Alp-Arslan o několik dní později zemřel a je pochován na území dnešního Turkmenistánu.

Sbohem Malá Asie

Porážka v bitvě u Mantzikertu vedla k relativně rychlému pádu rozsáhlých území Malé Asie pod tureckou nadvládu. Do tureckých rukou se dostala města jako Efez na západním pobřeží Turecka, ve kterém žil apoštol Pavel, nebo Antiochie, v níž působil svatý Petr.

Pět let po bitvě u Mantzikertu prohráli křesťané v další bitvě a dvacet let

poté, co císař Romanos stanul v řetězech před vítězným sultánem Alp-Arslanem, byla islámská vojska na dohled od Konstantinopole. Přestože trvalo ještě více než tři sta let, než padla Konstantinopol, byzantská říše se již nikdy nevrátila ke své dřívější slávě a vojenské moci. Byzantští historici neměli žádné iluze o tom, co porážka u Mantzikertu znamenala, a proto o ní hovořili jako o „tom strašlivém dni“.

Dobytí Malé Asie islámskými vojsky a zotročení křesťanských obyvatel bylo

jednou z příčin, proč evropské státy vyslaly své rytíře na první křížovou výpravu v roce 1095 po Kr.

David Tolar
Sýr zdarma

Pout' křesťanských médií

v jubilejním roce 2025

www.PoutKM.cz

Svatý Hostýn, sobota 24. 5. 2025

Záštitu převzal:

Mons. Stanislav Příbyl, biskup litoměřický, předseda Rady pro sdělovací prostředky ČBK

Program:

- **10.15 Pontifikální mše svatá** - celebruje Mons. Stanislav Příbyl
- **Představení** jednotlivých médií
- **Přednáška*** - pravda osvobozuje. Novinář, ač křesťanský, je stále novinář, a ne tiskový mluvčí církve. **Fakta na rozhraní** žurnalistických a sociálních médií.
- **Panelová diskuse***
- Hostýnské rozmlouvání o **The Chosen** s **P. Liborem Všetulou SDB***

- **Stánky médií**
- **Foto a reels workshop*** (nejen pro zaměstnance médií)
- Program **pro děti***
- **15.30 Požehnání poutníkům** na cestu
- **Koncert Chvály 50** s kapelou **jph & Imjk**

* doporučená rezervace na webu www.PoutKM.cz

Kyvadlová doprava z Bystřice p. Hostýnem; zdravotní služba zajištěna

⁴ <https://www.syrzdarma.cz/clanek/sunnite-versus-siite-aneb-o-dosud-nevyresenem-islamskem-sporu>

PROCITNĚME ANEB TŘI ALARMUJÍCÍ POZNÁMKY K ČESKÉMU ŠKOLSTVÍ

Poznámka 1.

Abychom si lépe uvědomili, v jak zoufalém stavu české vzdělávání je, citujme několik neuvěřitelných dat z *Výroční zprávy České školní inspekce 2022/23*. Vynechme data týkající se středoškolských výsledků a všimněme si pouze dat popisujících kvalitu znalostí žáků základních škol. Základních škol proto, že jde o vzdělání, které má být povinně poskytnuto všem dětem bez rozdílu pohlaví, rasy nebo společenského postavení a jehož kvalita následně předurčuje úroveň vzdělání středoškolského i vysokoškolského.

Minimální nebo nedostatečnou úroveň znalostí¹:

- U čtenářské gramotnosti v 5. ročníku vykazuje 55% žáků;
- U čtenářské gramotnosti v 9. ročníku vykazuje 46% žáků;
- V dějepise – 9. ročník 57% žáků;
- Ve fyzice – 9. ročník 54% žáků;
- V chemii – 9. ročník 64% žáků;
- V přírodopise – 9. ročník 55% žáků;
- V zeměpise – 9. ročník 50% žáků;

Z těchto čísel, které zveřejnila Česká školní inspekce (tedy jde o výsledky inspekčních šetření, nejde o data neprofesionálně sebraná), plyne, že asi polovina žáků opouští základní školy s minimálními nebo žádnými znalostmi v klíkových vyučovacích předmětech. Další úspěšný rozvoj dítěte limituje především nedostatečná čtenářská gramotnost (1. stupeň ZŠ opouští 23% dětí, které nevykazují jakoukoli čtenářskou gramotnost, 2. stupeň ZŠ 16%!).

Poznámka 2.

Údajní odborníci z Masarykovy univerzity v Brně „představili nový typ vysvědčení s názvem JINAK“. Tento „moderní“ typ vysvědčení má mít šest stran. První strana má obsahovat administrativní údaje, celá druhá strana má být věnová-

Foto: Jakub Šerých / Člověk a Věra

na popisu „chování dítěte sama k sobě, k druhým i k učení a tuto stránku vysvědčení vypracuje společně sbor učitelů“. Třetí až pátou stranu bude tvořit hodnocení jednotlivých předmětů na základě „bodování na škále v jednotlivých disciplínách, kde učitel radí, jak se má dítě zlepšit“. Poslední strana „dává prostor k sebehodnocení samotnému žákovi. Sem také učitel umístí obrázek, který dítě v minulém období nakreslilo, nebo příběh, o který se podělilo“. Autoři z Brna si ale především libují, že toto šestistránkové vysvědčení bude „společnou prací učitelů, žáků a rodičů“. K takové formě vysvědčení se už, bohužel, hlásí asi šedesát základních škol v ČR! Jednou věcí jsou „nápady“, kterými nás zaplavují mnohá tzv. pedagogická pracoviště, aby tak ospravedlnila a obhájila svoji existenci. Podstatnější však je, že náš vzdělávací systém ztrácí pojistné mechanismy, kterými by eliminoval podobné návrhy rozvracející školství. Jak je vůbec možné, že Česká školní inspekce nebuší na poplach (a varovných dat potvrzujících neblahé trendy má dost a dost, jak je vi-

dět výše) a nevybízí ministerstvo školství k rozhodným zásahům proti evidentně ničivým nápadům, jakými je například „šestistránkové vysvědčení“? Proč se neozývají a neprotestují učitelé? Vždyť vypracovávání zbytečných elaborátů jim vezme další cenný čas nutný k přípravě na výuku i na výuku samotnou? Mají daňoví poplatníci tolerovat úředníkům z ministerstva školství postoje, kterými nápadů typu „progresivní vysvědčení“ podporují a „zařazují mezi povolené formy školních dokumentů“? Je akceptovatelné, aby v souvislosti s „novým vysvědčením“ vedoucí odboru mateřského a základního školství MŠMT prohlásil, že „podporujeme i zrušení známkování v prvních třech ročnících základní školy, protože známkování na tomto stupni vzdělání už v EU opustili“? Cožpak si můžeme i nadále dovolit podporovat chaotizující metody sporných odborníků vedoucí až k zaostávání, které hraničí s negramotností – v minulých desetiletích v této zemi nemyslitelné a fakticky vymýcené?

¹ Zdroj: Kvalita vzdělávání v ČR, Výroční zpráva 2022/2023, Česká školní inspekce, str. 76, Praha, prosinec 2023.

Poznámka 3.

Národní ústav duševního zdraví uvádí, že „40% žáků vykazuje známky střední až těžké deprese, 30% má úzkosti“. I proto prý Národní pedagogický institut ve spolupráci s ministerstvem školství připravuje změny, které mají „přinést větší důraz na duševní zdraví a pohodu žáků ve školní výuce“. Novým tématem zařazeným do „moderních“ učebních směrů se má stát tzv. „wellbeing“ – z angličtiny do češtiny snad přeložitelné jako „pohoda a blahobyt“. „Wellbeing“ bude ukotven v oblasti, která se má jmenovat osobnostní, sociální, etická a karierní výchova,“ sděluje jedna z autorek z Národního pedagogického institutu. Je právě zařazení programů navozujících pocit „pohody a blahobytu“ do vzdělávacího procesu tou správnou cestou? Výuka je práce a sem tam to nebývá (jako každá práce) činnost příjemná a pohodlná. Vždy přece bylo normální, že ne každý musel nutně prožívat „wellbeing“ při lámání si hlavy nad řešením rovnic nebo učením

se nepravdivých sloves. Nepochybně mnoho záleží na osobnosti pedagoga, jak pojmout výuku zábavně, ale ani on neumí zabránit každodennímu mnoha-hodinovému vysedávání dětí a mladých lidí u počítačů hraním nejbizarnějších her. Není právě onen soustavný „pobyt“ dětí ve facebookových bublinách či u počítačů jedním z důvodů jejich depresí? A co vliv nejrozumnějších tzv. „influencerů“, lidí mnohdy podivných a leckdy zjevně psychicky labilních? A jak se vůbec na duševním zdraví dětí podepisuje rodina, často nefunkční, rozbitá, rozvrácená a zbavená vnitřní důvěry a sounáležitosti? Neměli bychom právě tady hledat příčiny problematických psychických stavů dnešní mládeže?

Cestou ke zlepšení výsledků ve vzdělání nejsou ani mnohastránková vysvětlení se slohovými pracemi „písemného hodnocení“, ani povinné zavádění cvičení v navozování pohody v duších mladých lidí. Cestou je návrat ke zdravému rozumu, k odmítnutí pokrokařských ne-

smyslů, k vytěsnění „her na vzdělávání“ zcela mimo vzdělávací proces a návrat k náročnosti vzdělání s vědomím, že nelze donekonečna vycházet vstříc přebujelému kultu bezpracného pohodlí. Je nezbytné burcovat veřejnost, neboť drtivá většina ani netuší, po jak šikmé ploše náš vzdělávací systém klouže. Procitněme! Ještě snad není příliš pozdě.

Ivo Strejček

*Newsletter Institutu Václava Klause,
leden 2024*

*PaeDr. Ivo Strejček
pedagog a politik, člen správní rady IVK*

JE ČAS ZNOVU OBJEVIT PRAVOU LÁSKU

V několika následujících číslech vám přineseme ukázky z knihy pomocného biskupa v nizozemském 's-Hertogenboschi Roba Mutsaertse *Gewoon Over Geloof* (Prostě o víře).

Mám dojem, že v církevních kruzích mnoho lidí ustrnulo v sedmdesátých letech. Pořád v nich poznávám spoustu tehdejších prvků. To samo o sobě působí tragicky. Snažit se být moderní tím, že zůstanu v sedmdesátých letech? Podivný druh retromodernismu.

Kde je kořen problému? Ne, není to antikoncepční pilulka. Ani modernističtí teologové nebo zdánlivě nejasné dokumenty druhého vatikánského koncilu. Ani zednáři nebo nahatí hippies s tamburínami. To všechno jsou jen symptomy. Krize v církvi obvykle začínají u biskupů a duchovenstva. Problém je, že chtějí být oblíbení. A že máme neustálou touhu být „společensky relevantní“. Místo toho, abychom volali společnost k tomu, aby se přizpůsobila evangeliu, přizpůsobuje-

me se my jí. Nejlepší způsob, jak se stát zbytečnými. Kdo by stál o něco, čeho už je všude dost? Možná to zní atraktivně pro politiky a manažery, ale ne pro svaté. Říkejte lidem to, co chtějí slyšet – a Boha nikdy nenajdou. Věřím, že je pravdivé tvrzení: „Kdo se ožení s duchem doby, brzy zůstane vdovcem.“

Peníze a ženský zadek

V mládí jsem měl faráře, jehož kázání se vždy nesla v duchu toho, že jsme všichni nesmírně dobří a milí. Klidně by mohl být autorem klišé: „Já jsem v pohodě, ty jsi v pohodě, všichni jsou v pohodě.“ U mě to vedlo k tomu, že jsem téměř ztratil víru. Protože jestli tohle je křesťanství, tak to se rovnou můžu přihlásit do kurzu aranžování květin. V jednu chvíli

jsem se rozhodl chodit do jiného kostela – jednoduše do toho, který byl nejbližší. Tam jsem narazil na faráře, který kázal přesný opak. Opravdu nekompromisně nám to dával najevo. Nejsem masochista, a přesto jsem ho rád poslouchal, protože jsem tehdy poprvé v životě pochopil: musím konečně něco udělat pro svou víru a přestat s tím pohodlným „gaučovým“ křesťanstvím. Je sice pohodlné, ale nikam nevede. Začni brát svou víru vážně a zjistíš, že základy ze světa ještě nezmizely – že je to sice břemeno, ale zároveň obrovská milost.

Moje generace na večírcích nadšeně prohlašovala, že Bůh je mrtev a pravda neexistuje – nanejvýš snad, že „každý má svou vlastní pravdu“. Hodnoty a normy? Pouze otázka vkusu. Rozum? To je

Foto: bol.com

jen otrok našich tužeb. Heslo, kterým se měl řídit život? Peníze a ženský zadek – okolo toho se točí svět. Tak se z mých středoškolských let stala doba kultivované lhostejnosti vůči všemu, co se tvářilo smysluplně. Na univerzitě v Tilburgu – která byla dočasně dokonce přejmenována na Karl Marx Hochschule – jsem se seznámil s Kantovým názorem, že lidský rozum je příliš omezený na to, aby mohl poznat pravdu o Bohu, dobru a zlu. A pak nás Wittgenstein učil, že o čem nemůžeme mluvit, o tom musíme mlčet. Skutečně seriózní lidé se podle něj mají zabývat pouze přírodními vědami – a náboženství do toho nepatří.

Zachránilo mě, že jsem nastoupil na právnickou fakultu, což je přece jen rozumná záruka toho, že si člověk zachová zdravý rozum. A také rodiče, kteří byli velmi zbožní, ale zároveň víru přirozeně žili. Možná právě proto jsem byl nakonec zachráněn. Víru jsem nikdy neztratil. Proč? To vlastně sám nevím. Kdybych se spokojil s Kantovým tvrzením, že tradice není legitimním zdrojem poznání, znamenalo by to zahodit svůj morální kompas. Ztratil bych všechno, co jsem si z civilizace a výchovy svých rodičů odnesl.

Falešná svoboda

Přírodní vědy nám neříkají nic o tom,

co je dobré a co zlé. Přitom právě to je nezbytné pro smysluplná životní rozhodnutí. Pokud už nevěříme v morální řád, život ztrácí hodnotu, smysl a cíl. Pak je všechno jedno: opíjet se do bezvědomí má stejnou hodnotu jako studovat. Drzost je totéž co zdvořilost. A nakonec je i život roven smrti. A co pak zbývá? Jen touhy a žádosti. Vidíme, jak dnes každý [...] běhá za svým vlastním pohlavním orgánem, přeskakuje z jedné módní vlny na druhou, protože nic ho ve skutečnosti neuspokojí.

Nemyslím si, že by nezávazné užívání si vedlo k opravdovému štěstí. Žijeme v době falešné svobody, která ve skutečnosti znamená otroctví v nekonečném kolečku nízkých žádostí. A když už chceme říct něco ušlechtilého, tak nanejvýš něco politicky korektního o toleranci a boji proti diskriminaci, nebo – to je dnes obzvláště populární – že musíme chránit klima.

Co namísto toho nabízí křesťanství? Především život Krista poskytuje silný vzor pro osobní etiku. Ježíš nebyl politicky korektní, ale žil nadlidským způsobem ctností. Obětoval sám sebe, aby vyprosil odpuštění za naše osobní chyby a omyly a přinesl naději na věčný život. Abychom toho dosáhli, musíme se přestat upínat na své žádosti a místo toho se dát do služby dobru. To znamená vázat se k tomu, co je správné – a právě v této oddanosti dobru spočívá pravá svoboda duše. Tato věrnost dobru nás ve skutečnosti osvobozuje.

Křesťanství je také zásadní pro přežití našich moderních ideálů. Toleranci nevynalezl John Locke, ale pochází z Kristova přikázání lásky k bližnímu. Lidská práva nevznikla v osvícenství, ale navazují na křesťanskou tradici přirozeného práva. Základní princip moderního právního státu – že občané jsou svobodní a vláda je povinna sloužit obecnému dobru – má své kořeny v křesťanství. Domnívám se, že bez křesťanství je jen malá šance, že tyto hodnoty přežijí. Stojí za zamyšlení, že právě v nekřesťanských částech světa jsou lidská práva nejhruběji porušována a že bezbožné režimy v Evropě měly nejmenší úctu k lidské důstojnosti.

„Dokud nás smrt nerozdělí“

Pokud existuje jedna oblast, ve které nám církev údajně kazí radost, pak je to sex. Nejrozšířenější mýtus o katolické církvi je, že její pohled na sexualitu je jedno velké NE! A přitom je sexualita naprosto přirozenou součástí života. Už jste někdy viděli záběry lososů, jak plavou proti proudu, dorazí naprosto vyčerpání – a to jen proto, aby se mohli rozmnožit? Mám pocit, že lidský sexuální pud není o moc slabší. Kdysi se to prostě nazývalo dospělostí a řešení bylo jednoduché: sňatek. Hodně dětí znamenalo hodně pomocníků, kteří později přispívali k obživě rodiny. Navíc to bylo vaše zajištění na starší, když už člověk nebyl schopen pracovat. Samozřejmě, mladí muži někdy zašli příliš daleko ještě před svatbou, ale i na to existovala přiměřená řešení. V minulosti se antikoncepce používala prakticky jen v nevěstincích. A tak existovala rozumná rovnováha mezi lidským sexuálním pudem a kulturou, v níž člověk vyrůstal.

[...]

Křesťanství nám nabízí několik praktických myšlenek, které byly pro svět naprostou novinkou: Obětovat se ve prospěch druhých. Modlit se za své nepřátele. Žít ve slibu chudoby, čistoty a poslušnosti. Dát mladým ženám právo vybrat si, koho si vezmou. Ale možná nejexotičtější prvek naší víry je nauka o nerozlučnosti manželství: „Dokud nás smrt nerozdělí.“

Co nás naučily rozvody

Víme, jaká jsou čísla o rozvodech. A také víme, jak ničivé jsou jejich důsledky pro děti. Zeptejte se učitelů, kteří každý den stojí před svými žáky – ti je poznají na první pohled. V tomto ohledu má církevní stanovisko něco do sebe. Ježíš v tom byl naprosto jednoznačný – a jeho učedníci z toho byli v šoku. Když Ježíš odmítl rozvod, jeho učedníci mu řekli: „Jestliže je to s mužem a ženou takové, pak je lepší se neženit.“ (Mt 19,10) Člověk by čekal, že je Ježíš nějak povzbudí nebo že jim dá rady, jak si posílit vztah. Ale ne! Ježíš s nimi souhlasí! Doporučuje jim celibát.

Sedmdesátá léta byla dobou individuální svobody – všechno mělo být možné. Lidé tehdy neustále hovořili o sexuální

Foto: ©Ivana Buzkova / Člověk a Víra

svobodě. Diskutovalo se do aleluja o volné lásce s kýmkoli a kdykoli. Ale v praxi manželství to často neznamenalo nic jiného než teror nevěry, který muže i ženy doháněl k zoufalství. Člověk by si řekl, že jsme za ta léta dost zaplatili za svoje chyby a že jsme se z nich už poučili. Ale kdepak! Třeba Heleen van Royenová [nizozemská spisovatelka a feministka, pozn. red.] se dnes s nadšením rozplývá nad tím, že „monogamie je přežitek“ a že nevěra je skvělá věc. Ale jestli nás minulost něco naučila, pak to, že „svoboda“ v oblasti sexuality zničila mnoho laskavých a inteligentních lidí. Všichni museli předstírat, že to „musí být v pohodě“, přestože to jejich srdce nedokázalo při-

jmout. Mnohokrát jsem viděl, jak se lidé kroutili v bolestné snaze přijmout něco rozumem, zatímco jim pukalo srdce.

Sex, láska a věrnost – zapomenutý vztah?

„Sex nemá nic společného s láskou a věrností,“ tvrdí Heleen van Royenová. Bible to vidí úplně jinak. S láskou je třeba zacházet opatrně. A právě proto má všechno společného s věrností. Možná bychom měli znovu objevit sílu exkluzivity ve vztahu. Bible neodsuzuje nevěru, smilstvo, pornografii a další věci jen tak pro nic za nic. Dělá to proto, že láska má VŠECHNO společného s věrností.

Co nám přineslo 50 let sexuální svo-

body? Obrovský počet dětí vyrůstajících v neúplných rodinách. Miliony lidí vážně nemocných kvůli pohlavně přenosným infekcím. Muže středního věku, kteří kvůli závislosti na pornu ztratili ženy, děti i sebeúctu. Ženy, které zůstaly samy, protože jejich manžel „neviděl problém“ v tom odejít se sekretářkou. A co je nejsmutnější: nespočetné řady žen, které nikdy nedokázaly zapomenout na bezbranné děti, které se v rámci své „svobodné volby“ rozhodly nechat potratit.

Dokonce i v církvi tato doba napáchala obrovské škody a zanechala mnoho obětí. Je čas znovu objevit pravou lásku. Biblické poselství je naprosto jasné. Ano, někdy je tvrdé. Ale kvůli tomu ho nemůžeme jen tak odsunout stranou. Jakou cenu má „sexuální svoboda“, když kvůli ní zbytek vašeho života skončí v troskách? Pokud je pravda, co se píše v Bibli, pak stojí za to onu pravdu skutečně objevit. Protože nám nabízí něco fantastického – skutečnou svobodu.

Mons. Robert Mutsaerts

Přeložil Jan Šindelka

Mons. Robert Mutsaerts

pomocný biskup diecéze s-Hertogenbosch

STRACH VŠUDE KOLEM MĚ

Když jsem dnes ráno nastartoval auto, na přístrojové desce se objevila zpráva: „Vozovka může být namrzlá.“ Jistě.

Posledních několik týdnů tu pršelo jen velmi málo a silnice jsou suché. Ale teplota byla brzy ráno pod bodem mrazu – a stejně tak tomu bude s přestávkami po následující tři nebo čtyři měsíce –, takže upozornění bylo užitečné. Beru ho na vědomí.

Když jsem vyjel z naší krátké pří-

jezdové cesty, objevila se další zpráva, která mě varovala, že mám málo paliva. Vlastně ne zase tak málo; počítač v autě vypočetl, že bych mohl ujet ještě 110 kilometrů, než bude nádrž úplně prázdná. Shodou okolností nemám v nejbližších dnech žádné plány, které by mě zavedly dál než na dva či tři kilometry od nejbliž-

ší čerpací stanice, proto tak časné varování nebylo nutné. Ale za jiných okolností by možná bylo, takže jsem si nestěžoval.

Ale pak, o kilometr nebo dva později, se objevila další zpráva. Tentokrát to nebylo jen pár slov na displeji nad tachometrem. Velká obrazovka s mapou navigace náhle zčernala a bílá písmena

Foto: Petr Synek / Člověk a Věra

zlověstně oznamovala „Doporučení pro zimní počasí“. Neměl jsem nastaveno, aby mi auto posílalo zprávy o počasí; tohle bylo něco úplně nového. Někdo někde aktualizoval systém, který mi tato upozornění začal zobrazovat, aby mi sdělil, kdy se mám obávat počasí.

Ten někdo – nebo software, který mi na dálku nainstaloval do počítače mého auta – si myslel, že bych měl vědět, že se blíží zimní počasí. Děkuji ti, můj starostlivý příteli, ale to už jsem vlastně věděl. Je konec listopadu. Zima se blíží.

A co bylo obsahem té zimní předpovědi počasí? Bylo to varování před sněhovou bouří, před bouří s mrznoucím deštěm nebo před hurikánem? Ne. Na displeji se pouze objevila informace, že „počasí“, ať už je to cokoli, přijde zítra časně ráno. V té době budu podle očekávání bezpečně doma v posteli, a protože můj dům přežil 160 zim, jsem si jistý, že zvládne všechno, co mi matka příroda dnes večer nadělí. Takže jsem stiskl tlačítko „X“ na obrazovce, abych výstrahu zavřel.

O další kilometr později se stejné upozornění objevilo znovu. Pod výstrahou bylo tlačítko s nápisem „Nastavení“ a nepochybně jsem mohl výběrem správných možností z nabídky, která se stisknutím tlačítka vyvolala, zařídit, aby se výstrahy přestaly zobrazovat. Byl jsem však zaneprázdněn řízením, a kdybych se soustředil na mačkání tlačítek na displeji, místo abych sledoval protijedoucí vozidla, byl bych nebezpečný sobě i ostatním – což je mimochodem mnohem větší

nebezpečí než jakákoli nepřízeň počasí, která se zítra brzy ráno přiblíží. Proto jsem ignoroval doporučení, zabručel a počkal, až dorazím do cíle, a teprve pak zvolil nastavení, které mě ušetří zbytečných poplašných hlášení.

Když jsem pak dorazil domů, zkontroloval jsem předpověď počasí. (Moje auto to neví, ale mám i jiné způsoby, jak přijímat předpovědi počasí. Noviny, rozhlas, televize, počítač a mobilní telefon jsou připraveny mi předpověď poskytnout. Opravdu nepotřebuji, aby se k této sestavě zařízení připojilo i mé auto). Tady se píše, co mohu zítra očekávat:

Pravděpodobně bude pršet. Nejvyšší teplota kolem 7 C. Severozápadní až severní vítr o rychlosti 8 až 12 kilometrů za hodinu. Pravděpodobnost deště 90%. Srážky přibližně 6 mm.

A teď mi řekněte: zní to jako předpověď, která by měla vyvolat náhlou „výstrahu“, aby odvedla pozornost řidiče od kamionu naproti, který se proti němu řítí z kopce? Bude pršet. Zítra. Déšť je zapotřebí. Dobře, občas to může být docela silný déšť. Bude mokro. A pak by mohly silnice namrznout.

Kolikrát za posledních pět let nám předpovědi říkaly, abychom se připravili na více než metr sněhu za týden, aby pak předpověď snížila velikost sněhové pokrývky na šest centimetrů, pak na tři centimetry a potom na poprašek? Kolikrát se podle bouřkových tras zdálo, že by nás mohl zasáhnout hurikán s větrem o rychlosti 160 kilometrů za hodinu, a pak bouře zamířila zcela jinam? Je

pravda, že někdy nás nebezpečné výkyvy počasí skutečně zasáhnou, a pak jsme vděční za to, že nám varování poskytla čas na přípravu. Mnohem častěji jsou však varování (stejně jako bouře) přehnaná, protože jsou vyslána příliš brzy a předpovídají je meteorologové, kteří pouze spekulují o nejhorším možném scénáři.

Dnes žijeme v atmosféře strachu. Političti představitelé nás poučují o nebezpečích jaderné války, krachu na burze, politického převratu nebo teroristického útoku. Úředníci veřejné zdravotní správy nám říkají, abychom se báli viru, potravinářské přísady, klíštěte a nového druhu smrtících sršňů. Meteorologové nás varují, že nás může potkat neobvykle chladné počasí, teplé počasí, sněhové bouře nebo sucho. Masmédia s potěšením šíří všechny hrozné předpovědi, protože špatné zprávy se dobře prodávají. (Buďte upřímní: když vám meteorolog v televizi řekne, že zítra bude pršet, sotva si toho všimnete. Pokud varuje před možnými přívalovými povodněmi, je mnohem pravděpodobnější, že udržíte pozornost a vyslechnete další podrobnosti).

Mohli bychom se prosím všichni zastavit, uvolnit se a naladit se na něco jiného než na strach? Víím, že se budou dít špatné věci: bouře, války, nepokoje a nemoci. Ale k čemu se je obávat předem? „Zbabělec umírá tisíckrát před svou smrtí,“ poznamenal Shakespeare. Pomodlete se, jděte ke zpovědi, zhluboka se nadechněte a užívejte si života.

Dnes je u nás krásné počasí. Díky za optání. Ve vzduchu je cítit chlad, ale to se dalo čekat. Zima je tady. Miluji zimu.

Phil Lawler
Catholic Culture
Přeložil Pavel Štíčka

Philip F. Lawler
zakladatel Catholic World News
a ředitel zpravodajství a vedoucí analytik
CatholicCulture.org

ZABLOKOVANÉ SHROMÁŽDĚNÍ

Policie nedokázala ochránit rodiny s dětmi před agresivními anarchisty

Kdo sledoval běžné zpravodajství, nedozvěděl se to, maximálně v náznaku. Ale sobota 26. dubna představuje zlom ve výkonu jednoho ze základních politických práv. Anarchisté slavili „neuvěřitelný triumf“, alespoň se tím chlubili na síti X, a měli pravdu; policii se nepodařilo uchránit mírumilovný happening rodin před jejich útokem. Zákonně svolané shromáždění se muselo rozejít a rodiče s dětmi z něj odcházely uličkami hanby za pískotu a křiku.

Neuskutečněné shromáždění

Na Pochod pro život může mít kdokoli jakýkoliv názor. Ale kdyby do něj přistál mimozemšťan, viděl by rodiče a děti a kočárky, sem tam nějakého kněze, dobrou náladu, zábavné odpoledne s klaunem na Hradčanském náměstí a pak průvod s balonky, při němž jeho účastníci nesou cedule jako „Nejlepší je prostě pomoci“, spořádaně projdou Prahou na Václavské náměstí ke koni, tam zazpívají hymnu a rozejdou se. Asi by dalo práci mu vysvětlit, že se pochodu účastní nebezpeční lidé, před kterými by se společnost měla mít na pozoru, protože zastávají extremistický a fašistický názor, že lidský život je hoden ochrany již před narozením (srov. čl. 6 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

Je to již tradicí, že je nemálo těch, kteří mají potřebu se vůči pochodu vymezit a dát najevo svůj nesouhlas. Já si je dělím do tří skupin. První jsou slušní oponenti. Postaví se na chodník a drží v ruce transparent – nesouhlasný, provokativní, polemický. Třeba jako letos Adéla Horáková, hlavní tvář úsilí o zavedení stejnopohlavního manželství, která držela ceduli „Interupce může zachránit život“ a současně natáčela účastníky pochodu – patrně sbírala inspiraci pro jiný průvod. Anebo Milan Hamerský, který si podél trasy pochodu postavil petiční stánek a sbíral podpisy pro legalizaci eutanazie. To mi přišlo vlastně jako docela vtipná provokace. V další skupině jsou nevychovaní

Pochod pro život 2025 Foto: Jan Žofák

křiklouni. Ti stojí na chodníku a nadávají nám nebo na nás pokřikují své rozumy. Není to úplně nejpříjemnější poslouchat ten řev z megafonu. Lidé v průvodu na nikoho nepokřikují. A pak jsou tu násilníci a agresori. Ti jsou třeba schopni vám těsně u hlavy pustit sirénu, jejíž hlučnost daleko přesahuje bezpečnou hladinu.

Hlavní cíl anarchistické bojůvky ale je pochod zablokovat. To je samozřejmě protiprávní. Účastníci řádně svolaného shromáždění vykonávají své ústavní právo, říkáme mu právo shromažďovací, a do dnešních dnů jej upravuje zákon z března 1990. Zaručení svobody pořádat politická a jiná shromáždění byl jeden z prvních plodů nově nabyté svobody. Demokratický režim – na rozdíl od komunismu a nacismu – zaručil každému právo pokojně se shromažďovat, demonstrovat, manifestovat, projevovat veřejně a společně s jinými svůj pohled na svět. O toto právo ho nemůže připravit ani nesouhlas vertikální (od nositelů moci), ani horizontální (od nositelů konkurenčních názorů). Hrozí-li, že někdo bude chtít shromáždění narušit, je to práce pro policii, aby mu poskytla ochranu.

Selhání policie

A to je přesně to, co v sobotu nezvládla. Měla zkušenosti z předchozích let. Věděla o tom, že letos se na protiakci chystá nezvykle vysoké množství extremistů, a přesto projevila neobyčejnou pasivitu. Anarchisté, feministé*ky, piráti, zelení a další aktivisté, kteří se kvůli adrenalinu a boji proti patriarchátu sjeli i ze zahraničí, trasu pochodu zablokovali a policie ji nedokázala uvolnit. Účastníci průvodu skončili u filozofické fakulty ze všech stran zamknuti policejními oddíly, a na místě takto stáli skoro dvě hodiny. Byla to zajímavá podívaná. Rodiny s dětmi, obyčejní lidé z celé země ohraničení policejními oddíly. Uvnitř dobrá nálada, taneček, tichá modlitba, přátelské rozhovory; vně křik a pískot extremistů.

Uzavření pokojného pochodu před filozofickou fakultou bylo neprodyšné. Viděl jsem maminku se čtyřletou dcerou, která chtěla jít do pár metrů vzdálené pekárny koupit něco k jídlu nebo pití. Nepustili ji. Jeden z anarchistů vytrhl modlícímu se knězi z rukou mikrofon a při útěku srazil tříleté dítě, které v té mele ještě kopnul do hlavy; muselo být ošetřeno svépomocí uvnitř. (Policii utekl.) Co

Pochod pro život 2025 Foto: Jan Žofák

kdyby bylo zranění vážnější? Zablockovali by anarchisté sanitku, stejně jako před rokem zablockovali hasiče?

Nakonec svolavatel shromáždění rozpustil. Před jeho účastníky tak zbyla poslední výzva: dostat se pryč. Mnozí se museli soukat kolem zdi a nechat na sebe řvát dav rozdivočelých anarchosmažek. Tak ještě trochu dokážu pochopit, že pískají na tisícíhlavý dav, zvláště když jej považují za nositele nebezpečných klerofašistických myšlenek. Ale co je to za hrdinství, když stovka chuligánů křičí na pětičlennou rodinu, která nemá jinou možnost než projít kolem?

Byla to prohra. Neprohráli ale lidé v Pochodu pro život. Prohrál právní stát, který nedokázal ochránit pokojnou demonstraci mírumilovných a neškodných lidí s kočárky a malými dětmi před hněvem anarchistické bojůvky.

Jak vážné to je?

A je to také skandál. Kdyby se něco takového

stalo na Prague Pride, už by ministr vnitra a policejní prezident klepali na premiérovu dveře s podepsanou demisí. **Jenže ono by se nestalo**, tam by se v blokování řádně ohlášeného shromáždění rozeznalo protiprávní jednání, navíc ještě nenávistné a násilné, a blokáda by se prolomila dřív než řekneš LGBTTTTIQA+.

Prolifeři si v sobotu prožili svoji malou Národní a nám nezbývá, než se ptát: platí v Česku právo shromažďovací ještě pro všechny, anebo již jen pro nositele některých názorů? Pokud jde o narušení akce, která se mi nelíbí, platí právo silnějšího? Vzniklo nám nové právo na nezákonnou blokadu, jakási anarchistická obdoba výhrady svědomí? Je agresivní slovní a akustické napadání účastníků klidné a mírumilovné akce v pořádku? Má ten, kdo chce využít své ústavní právo na pokojné shromáždění, povinnost strpět vulgární křik oponentů a pouštění houkaček u ucha?

Koho má policie chránit – účastníky

shromáždění, nebo ty, kdo jej narušují? Kdo má radost, že v sobotu takhle dopadli účastníci Pochodu pro život, může si být jistý, že další na řadě bude on. Ať už bude svolávat shromáždění pro, anebo proti očkovaní, pro, anebo proti green-dealu, proti Babišovi nebo korupci, nemůže mít jistotu, že jeho konání nepřekazí parta protestujících sedících na zemi, na něž se bude policie víceméně bezmocně dívat.

Co dál?

Jak dál? Účastníci Pochodu pro život by neměli mlčet a měli by otevřeně říkat, co na vlastní oči viděli. Podání v médiích je hrubě zavádějící. Přeborníkem v manipulativním informování je *Česká televize*, která v hlavní zpravodajské relaci uvedla: „Odpůrci potratů [...] se v Kaprově ulici střetli se svými názorovými oponenty, tedy lidmi, kteří naopak prosazují právo žen na interrupce. Policisté zajistili skoro třicet lidí, kteří průvod blokovali.“

A pak to chce se bránit. Psát stížnosti policejnímu řediteli, ministru vnitra. A také se bránit soudně. Nemůžeme připustit, aby exekutiva rezignovala na ochranu ústavních práv.

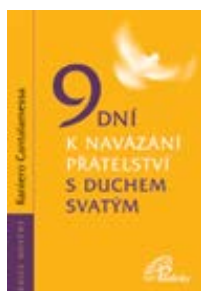
Jakub Kříž
Právo v dešti

JUDr. Jakub Kříž, Ph.D.
právník, vysokoškolský pedagog

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Inès d'Oysonville: Za ruku s Pannou Marií

Dárková publikace pro děti 9+, jejímž cílem je přiblížit jim život Panny Marie a základní mariánské modlitby.

Váz., 80 s., barevné ilustrace, cena 249 Kč

Raniero Cantalamessa: 9 dní k navázání přátelství s Duchem Svatým

Novéna s prosbou o přijetí Ducha Svatého ve svém životě: Duch Svatý je duší našeho duchovního života. Bez něho se nemůžeme modlit, chápat Písmo svaté ani milovat.

Brož., 80 s., cena 95 Kč

SVĚTLO, KTERÉ NEZHASÍNÁ. I KDYŽ NĚKDO ZHASNE

Rakousko od 1. května 2025 zavedlo zákaz mobilních telefonů ve školách pro žáky až do osmé třídy. Cílem je podpořit osobní kontakt, lepší soustředění a zdravější školní prostředí. Děti si teď budou muset připomenout, jak vypadá oční kontakt – a učitelé možná poprvé po roce zjistí, že žáci mají i obličej, nejen záda s nakousnutým jablkem.

O kousek dál, na Pyrenejském poloostrově, nastala tma. Mnohé překvapila. Španělsko a Portugalsko se ponořily do blackoutové nejistoty – a ukázalo se, že slunce sice svítí zadarmo, ale stabilitu sítě nezaručí. Obnovitelné zdroje jsou jistě skvělé, pokud nezapomeneme, že i zelená energie potřebuje pevné základy, podpůrnou síť – a, jak se právě ukázalo, občas i záložní plán.

Svoboda slova zatím žije. Ale jen proto, že se přestává ozývat. Dnes je mlčení podezřelé, výhrada svědomí drzost a opatrnost znakem extremismu. A přesto je právě teď nejvíc potřeba umět mlčet ne z pohodlnosti, ale z principu. Ne ze strachu, ale ze svědomí.

Svatý Jan Nepomucký nezemřel kvůli nenávisti. Zemřel kvůli věrnosti. Ne pružné pravdě, kterou lze ohnout podle nálad a průzkumů, ale té, která se nevykládá podle většiny. Nezemřel proto, že mluvil – ale proto, že odmítl prozradit to, co mělo zůstat skryto. Mlčení ho stálo život. A dnes? Vidíme, jak křik dává sílu davům, přehluší i policii. Odpovědnost se rozplývá i tam, kde by měla být samozřejmostí. Třeba u ministra vnitra – jehož mlčení po letošním Pochodu pro život je náhle hlasité až příliš. A přesto neříká nic.

Svatý Jan Nepomucký, kterého si v květnu připomínáme, není jen patron zpovědníků. Je připomínkou, že i mlčení může být hrdinské – a slovo, pokud zra-

Foto: Martin Malík

zuje pravdu, může být zbabělý. Je symbolem lidí s vnitřním kompasem.

A právě v těchto dnech, ve stínu svatojánského ticha a v záři Božího milosrdenství, zazněla v krakovských Łagiewnikách slova arcibiskupa Marka Jędraszewského, že Boží milosrdenství zůstává stále živým klíčem k věčnému životu. Není jen útěchou pro slabé. Je silou pro ty, kdo se nebojí věřit navzdory vlastním pádům. Je světlem, které nehasne.

Na svatopetrském náměstí pak zazněla další slova, tentokrát od kardinála Parolina, určená mladým: „Tváří v tvář mnoha výzvám, kterým musíte čelit – myslím například na technologie a umělou inteligenci, které tak charakterizují naši dobu – nikdy nezapomínejte naplňovat svůj život pravou nadějí, kterou má Ježíš Kristus, živý a vzkříšený ve své církvi. S ním nebude nic příliš velké ani příliš náročné! S ním nikdy nebudete sami ani opuštěni, ani v nejhorších a nejtěžších chvílích svého života! On přichází

za vámi tam, kde jste, aby vám dal odvahu žít, odvahu sdílet své zkušenosti, své myšlenky, své dary, své sny, odvahu vidět v tváři blízkého i vzdáleného bratra a sestru, které je třeba milovat, kterým máte tolik co dát a zároveň tolik co přijmout, odvahu, abyste byli velkorysí, věrní a zodpovědní v životě, který vás čeká, a abyste pochopili, co má v životě největší hodnotu: láska, která všechno snáší a ve všechno doufá (srov. 1 Kor 13,7).“ Je to víc než povzbuzení. Je to program.

A v tomto duchu vstupujeme i do očekávání nové volby papeže. Kardinál Christoph Schönborn připomíná, že konkláve není politická hra, ale liturgie před Bohem. Ne soutěž charismat, ale tichá modlitba za pastýře, který unese kříž. Svědek víry totiž není ten, kdo nejlépe mluví, ale ten, kdo vydrží stát – třeba zcela sám, „jen“ s Kristem po boku, i když všichni ostatní ztihnou.

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctidenník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.

Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; prof. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, http://rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010

Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.